

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ

пр-т Берестейський, 14, м. Київ, 01135,

тел.: (044) 351-40-96, (044) 351-40-35, (044) 351-40-01,

E-mail: miu@mtu.gov.ua, сайт: www.mtu.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37472062

від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____ 20__ р.

Обласні та Київська міська військові
адміністрації

Міністерство розвитку громад та територій України з метою дотримання органами місцевого самоврядування та підприємствами галузі вимог законодавства при формуванні, встановленні та застосуванні тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення інформує.

Механізм формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення для суб'єктів господарювання, діяльність яких регулюється на місцевому рівні, визначено Порядком формування тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на комунальні послуги» (далі – Порядок).

За вимогами Порядку:

перегляд тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення та їх структури здійснюється уповноваженим органом *щороку* за заявою ліцензіата;

для встановлення тарифів ліцензіат (крім тих, що вперше встановлюють тарифи) *щороку до 20 серпня* подає уповноваженим органам у паперовому і електронному вигляді заяву та розрахунки тарифів *на планований період за встановленими такими органами формами з відповідними розрахунками, підтвердними матеріалами і документами, що використовувалися під час їх проведення;*

тарифи формуються та встановлюються *на планований період* (з 1 січня до 31 грудня, а для ліцензіатів, що вперше встановлюють тарифи, – інший період, узгоджений з уповноваженими органами, тривалістю 12 місяців);

тарифи формуються *за видами ліцензованої діяльності* (централізоване водопостачання/централізоване водовідведення);

тарифи формуються для *споживачів, які є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення* (це ліцензіати, які придбавають в іншого ліцензіата питну воду з метою її подальшої реалізації споживачам та/або подають стічні води на очищення іншому ліцензіату за окремими тарифами на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення) та *споживачів, які не є суб'єктами господарювання у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення* (це фізичні

ДОКУМЕНТ СБД

Підписувач Козловська Наталія Вікторівна

Сертифікат 6FA97849F1B2570D0400000095C701005E030600

Дійсний з 03.02.2025 12:33:58 по 03.02.2026 12:33:58

Міністерство розвитку громад
та територій України

29487/8/14-25 від 20.08.2025

чи юридичні особи, які отримують або мають намір отримати послуги з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення);

тарифи формуються відповідно до річних планів господарської діяльності, погоджених органами місцевого самоврядування;

до тарифів включається інвестиційна складова, обов'язковість якої передбачено Законом України «Про ціни і ціноутворення»;

до тарифів можуть включатися обігові кошти (за рахунок планованого прибутку) у розмірі, що не перевищує 4 відсотків повної планової собівартості централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які спрямовуються на фінансування витрат, пов'язаних з наданням послуг та визначених структурою тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення, у разі, коли такі витрати не відшкодовуються діючими тарифами;

у структурі тарифів відображаються складові планованого прибутку;

витрати, що увійшли до плати за абонентське обслуговування, що застосовується виконавцем послуги згідно із вимогами Закону України «Про житлово-комунальні послуги», не включаються до складу тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення.

Процедуру розгляду органами місцевого самоврядування розрахунків тарифів на централізоване водопостачання та централізоване водовідведення визначено Порядком, затвердженим наказом Мінрегіону від 12.09.2018 № 239, зареєстрованим в Мін'юсті 18.10.2018 р. за № 1172/32624.

Органи місцевого самоврядування самостійно реалізують повноваження щодо встановлення тарифів на комунальні послуги згідно із статтею 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні».

При цьому встановленню тарифів має передувати процедура інформування споживачів про намір зміни цін/тарифів на комунальні послуги згідно з Порядком інформування споживачів про намір зміни цін/тарифів на комунальні послуги з обґрунтуванням такої необхідності, затвердженим наказом Мінрегіону від 05.06.2018 № 130, зареєстрованим у Мін'юсті 26.06.2018 № 753/32205.

Відповідно до частини четвертої статті 15 Закону України «Про доступ до публічної інформації» встановлено обов'язок органів місцевого самоврядування оприлюднювати *проекти нормативно-правових актів* та рішень не пізніше як за 10 робочих днів до дати їх розгляду з метою прийняття.

У свою чергу, *рішення* про встановлення тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення оприлюднюється уповноваженим органом у засобах масової інформації та/або на офіційному веб-сайті уповноваженого органу невідкладно, але не пізніше п'яти робочих днів з дати його прийняття (п. 33 Порядку).

Разом з цим, зазначаємо, що відповідно до частини п'ятої статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування нормативно-правового характеру *набирають чинності з дня їх офіційного оприлюднення, якщо органом чи посадовою особою не встановлено пізніший строк введення цих актів у дію.*

У разі прийняття уповноваженим органом *рішення* про зміну цін/тарифів на послуги з централізованого водопостачання та/або на послуги з централізованого водовідведення

Підписувач Козловська Наталія Вікторівна
Сертифікат 6FA97849F1B2570D0400000095C701005E030600
Дійсний з 03.02.2025 12:33:58 по 03.02.2026 12:33:58

Міністерство розвитку громад
та територій України

29487/8/14-25 від 20.08.2025

водовідведення виконавець у строк, що не перевищує 15 днів з дати введення їх у дію, повідомляє про це споживачу з посиланням на рішення відповідного органу (частина п'ята статті 10 Закону України «Про житлово-комунальні послуги»).

Застосування тарифів до споживачів здійснюється виключно у відповідності до рішення органу, уповноваженого встановлювати тарифи.

При цьому зазначаємо, що наразі на законодавчому рівні не передбачено мораторію у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення.

Постановою Кабінету Міністрів України від 29.04.2022 № 502 «Деякі питання регулювання діяльності у сфері комунальних послуг у зв'язку із введенням в Україні воєнного стану» органам, уповноваженим встановлювати тарифи, рекомендовано протягом дії воєнного стану в Україні не підвищувати тарифи на послуги централізованого водопостачання та централізованого водовідведення для населення та застосовувати їх до споживача (населення) на рівні тарифів, що застосовувалися станом на 24 лютого 2022 року.

Звертаємо увагу, що ця рекомендація не звільняє ліцензіатів від обов'язку подавати щороку до 20 серпня органам, уповноваженим встановлювати тарифи, заяву та розрахунки тарифів, а органи місцевого самоврядування – від обов'язку встановлення цих тарифів на планований період.

Згідно із статтею 12 Закону України «Про ціни і ціноутворення» державні регульовані ціни повинні бути економічно обґрунтованими (забезпечувати відповідність ціни на товар витратам на його виробництво, продаж (реалізацію) та прибуток від його продажу (реалізації)).

Установлення Кабінетом Міністрів України, органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування державних регульованих цін на товари в розмірі, нижчому від економічно обґрунтованого розміру, *без джерел для відшкодування різниці між такими розмірами за рахунок коштів відповідних бюджетів* не допускається і може бути оскаржено в судовому порядку (ст.15 Закону України «Про ціни і ціноутворення»).

При цьому варто зазначити, що статтею 49 Закону України «Про Державний бюджет на 2025 рік» передбачено, що з метою сталого проходження опалювального періоду 2024/2025 років та забезпечення своєчасних розрахунків за комунальні послуги та енергоносії у 2025 році додаткові надходження до загального фонду бюджетів сільських, селищних, міських територіальних громад, визначені частиною першою цієї статті, у розмірі 4 відсотки спрямовуються на проведення розрахунків за електричну та теплову енергію, водопостачання, водовідведення, природний газ, інші енергоносії, які використовуються в процесі виробництва теплоенергії або іншого виду енергії, *на підтримку підприємств з виробництва, транспортування, постачання теплової енергії, централізованого постачання холодної води та водовідведення.*

Моніторинг тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, обсягів наданої дотації з місцевого бюджету на відшкодування заборгованості з різниці в тарифах та фінансової підтримки суб'єктів господарювання, що надають послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, здійснюється Мінрозвитку відповідно наказу Мінінфраструктури

Підписувач Козловська Наталія Вікторівна
Сертифікат 6FA97849F1B2570D0400000095C701005E030600
Дійсний з 03.02.2025 12:33:58 по 03.02.2026 12:33:58

29487/8/14-25 від 20.08.2025

комунальні послуги та інших показників у сфері житлово-комунального господарства».

У зв'язку із цим, наголошуємо на необхідності надання актуальної інформації до Мінрозвитку згідно з примірними формами, передбаченими вищезазначеним наказом.

Разом з тим повідомляємо, що в процесі розгляду звернень громадян, що надходять до Міністерства, Кабінету Міністрів України, Офісу Президента України виявлено, що значна кількість вебсайтів виконавців комунальних послуг та органів місцевого самоврядування не містять інформації щодо розмірів та структур тарифів на комунальні послуги, плати за абонентське обслуговування або містять відповідну застарілу інформацію.

Відсутність зазначеної інформації (або наявність неактуальної інформації) знижує рівень довіри до виконавців комунальних послуг, а також ускладнює можливість громадян отримувати повну та достовірну інформацію у сфері комунальних послуг.

Відповідно до Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, затверджених постановою НКРЕКП 22.03.2017 № 307, при провадженні господарської діяльності з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення ліцензіат повинен, зокрема, оприлюднювати та оновлювати на власному вебсайті та у медіа в порядку, встановленому законодавством інформацію щодо тарифів на централізоване водопостачання та/або централізоване водовідведення та їх зміни, формування та виконання інвестиційної програми з централізованого водопостачання та/або централізованого водовідведення, іншу інформацію відповідно до [Закону України](#) «Про особливості доступу до інформації у сферах постачання електричної енергії, природного газу, теплопостачання, централізованого постачання гарячої води, централізованого питного водопостачання та водовідведення».

Окремо доводимо до відома, що за інформацією, наданою Антимонопольним комітетом України та Держпродспоживслужбою, найбільш поширеними порушеннями законодавства у сфері житлово-комунального господарства з питань тарифоутворення, нарахування плати та здійснення перерахунків у сфері централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, які були виявлені у ході проведених заходів державного нагляду (контролю) у 2024 році є:

встановлення економічно необґрунтованих тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;

включення до тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення необґрунтованих витрат;

порушення нормативних показників якості надання послуг з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення та відмова від здійснення перерахунку розміру плати за послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення споживачам, яким були надані послуги невідповідної якості;

недотримання процедури інформування споживачів про намір зміни тарифів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Козловська Наталія Вікторівна
Сертифікат 6FA97849F1B2570D0400000095C701005E030600
Дійсний з 03.02.2025 12:33:58 по 03.02.2026 12:33:58

Міністерство розвитку громад
та територій України

29487/8/14-25 від 20.08.2025

встановлення розміру плати за абонентське обслуговування, що перевищує граничний рівень, встановлений Кабінетом Міністрів України;

порушення вимог щодо формування рахунків на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення;

невідповідність договорів на послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення умовам типових договорів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05.07.2019 № 690.

Просимо врахувати вищенаведену інформацію з метою недопущення в подальшому порушень законодавства у сфері житлово-комунального господарства.

Також просимо довести це роз'яснення до відома підприємств, що надають послуги з централізованого водопостачання та централізованого водовідведення, та органів місцевого самоврядування.

Заступник Міністра

Наталія КОЗЛОВСЬКА

Ольга Леппо 351 46 17

ДОКУМЕНТ СЕД

Підписувач Козловська Наталія Вікторівна
Сертифікат 6FA97849F1B2570D0400000095C701005E030600
Дійсний з 03.02.2025 12:33:58 по 03.02.2026 12:33:58

Міністерство розвитку громад
та територій України

29487/8/14-25 від 20.08.2025